

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KATOWICACH

Katowice, dnia 07 września 2016 r.

RKT-61-08/15/MZ

DECYZJA Nr RKT – 06/2016

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 184 ze zm.) oraz § 2 pkt 4 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887 ze zm.),

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przeciwko Tomaszowi Bachurze, prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Tomasz Bachur w Zabrze oraz Markowi Dybowskiemu, prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Marek Dybowski w Zabrze, prowadzącym wspólnie działalność jako Martom Finanse spółka cywilna Tomasz Bachur, Marek Dybowski w Zabrze:

- I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę stosowaną przez Tomasza Bachurę, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Tomasz Bachur w Zabrze oraz Marka Dybowskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Marek Dybowski w Zabrze, prowadzących wspólnie działalność jako Martom Finanse spółka cywilna Tomasz Bachur, Marek Dybowski w Zabrze, polegającą na naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez:**
1. brak określania w umowach o kredyt konsumencki, zawieranych z konsumentami, rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania ustalonej w dniu zawarcia umowy o kredyt konsumencki wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia, co jest niezgodne z art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm.) i stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz **stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 15 lipca 2015 r.;**
 2. brak wskazania w umowach o kredyt konsumencki, zawieranych z konsumentami, organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów, co jest niezgodne z art. 30 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm.) i stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz **stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 15 lipca 2015 r.;**

3. brak podawania konsumentom w formularzach informacyjnych, informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, co jest niezgodne z art. 13 ust. 1 pkt 7 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm.) i stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz **stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 15 czerwca 2015 r.;**
 4. brak podawania konsumentom w formularzach informacyjnych informacji o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego i warunkach jej zmiany, co jest niezgodne z art. 13 ust. 1 pkt 12 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm.) i stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz **stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 15 czerwca 2015 r.;**
 5. brak zamieszczenia w ulotce reklamowej informacji o: stopie oprocentowania kredytu wraz z wyodrębnieniem opłat uwzględnianych w całkowitym koszcie kredytu, całkowitej kwocie kredytu i rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, co jest niezgodne z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm.) i stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz **stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 1 stycznia 2015 r.**
- II. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę stosowaną przez Tomasza Bachurę, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Tomasz Bachur w Zabrze oraz Marka Dybowskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Marek Dybowski w Zabrze, prowadzących wspólnie działalność jako Martom Finanse spółka cywilna Tomasz Bachur, Marek Dybowski w Zabrze, polegającą na żądaniu zabezpieczenia wiarygodności wynikającej z umowy o kredyt konsumencki, w postaci weksla własnego, bez klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej, co jest niezgodne z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm.) i stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz **stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 15 czerwca 2015 r.****
- III. Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.), w związku z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 184) **umarza się** jako bezprzedmiotowe postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczęte przez Prezesa Urzędu przeciwko Tomaszowi Bachurze, prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Tomasz Bachur w Zabrze oraz Markowi Dybowskiemu, prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Marek Dybowski w Zabrze, prowadzącym wspólnie działalność jako Martom Finanse spółka cywilna Tomasz Bachur, Marek Dybowski w Zabrze, w zakresie zarzutu braku wręczania konsumentom, przy zawarciu umowy o kredyt konsumencki, wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy, z oznaczeniem imienia, nazwiska (nazwy) i adresu zamieszkania (siedziby) przedsiębiorcy, co może być niezgodne z art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm.) i może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.
- IV. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakłada się **kary pieniężne** płatne do budżetu państwa, w następującej wysokości:

1. na Tomasza Bachurę, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Tomasz Bachur w Zabrze, za które to zobowiązanie odpowiada on solidarnie z Markiem Dybowskiem:
 - a) **849 zł** (słownie: ośmiuset czterdziestu dziewięciu złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **punkcie I ppkt 1** sentencji niniejszej decyzji;
 - b) **679 zł** (słownie: sześciuset siedemdziesięciu dziewięciu złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **punkcie I ppkt 2** sentencji niniejszej decyzji;
 - c) **679 zł** (słownie: sześciuset siedemdziesięciu dziewięciu złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **punkcie I ppkt 3** sentencji niniejszej decyzji;
 - d) **679 zł** (słownie: sześciuset siedemdziesięciu dziewięciu złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **punkcie I ppkt 4** sentencji niniejszej decyzji;
 - e) **1909 zł** (słownie: jednego tysiąca dziewięciuset dziewięciu złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **punkcie I ppkt 5** sentencji niniejszej decyzji.
2. na Marka Dybowskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Marek Dybowski w Zabrze, za które to zobowiązanie odpowiada on solidarnie z Tomaszem Bachurą:
 - a) **566 zł** (słownie: pięciuset sześćdziesięciu sześciu złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **punkcie I ppkt 1** sentencji niniejszej decyzji;
 - b) **453 zł** (słownie: czterystu pięćdziesięciu trzech złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **punkcie I ppkt 2** sentencji niniejszej decyzji;
 - c) **453 zł** (słownie: czterystu pięćdziesięciu trzech złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **punkcie I ppkt 3** sentencji niniejszej decyzji;
 - d) **453 zł** (słownie: czterystu pięćdziesięciu trzech złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **punkcie I ppkt 4** sentencji niniejszej decyzji;
 - e) **1273 zł** (słownie: jednego tysiąca dwustu siedemdziesięciu trzech złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **punkcie I ppkt 5** sentencji niniejszej decyzji.

3. na Tomasza Bachurę, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Tomasz Bachur w Zabrze, za które to zobowiązanie odpowiada on solidarnie z Markiem Dybowskim: **4243 zł** (słownie: czterech tysięcy dwustu czterdziestu trzech złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **punkcie II** sentencji niniejszej decyzji;
 4. na Marka Dybowskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Marek Dybowski w Zabrze, za które to zobowiązanie odpowiada on solidarnie z Tomaszem Bachurą: **2828 zł** (słownie: dwóch tysięcy osiemset dwudziestu ośmiu złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w **punkcie II** sentencji niniejszej decyzji.
- V. Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz na podstawie art. 264 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 267), w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów postanawia się obciążyć:
1. Tomasza Bachurę, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Tomasz Bachur w Zabrze, za które to zobowiązanie odpowiada on solidarnie z Markiem Dybowskim, **kosztami przeprowadzonego postępowania** w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i zobowiązać ww. przedsiębiorcę do zwrotu na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty **25 zł** (słownie: dwudziestu pięciu złotych), w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji;
 2. Marka Dybowskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Marek Dybowski w Zabrze, za które to zobowiązanie odpowiada on solidarnie z Tomaszem Bachurą, **kosztami przeprowadzonego postępowania** w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i zobowiązać ww. przedsiębiorcę do zwrotu na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty **25 zł** (słownie: dwudziestu pięciu złotych), w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej „Prezesem Urzędu”) zostało przeprowadzone z urzędu, po sygnale konsumenta, postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez Tomasza Bachurę, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Tomasz Bachur w Zabrze oraz Marka Dybowskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Marek Dybowski w Zabrze, którzy prowadzą wspólnie działalność jako Martom Finanse spółka cywilna Tomasz Bachur, Marek Dybowski w Zabrze (zwanymi dalej także „Przedsiębiorcami” lub „Pożyczkodawcami”). W toku przedmiotowego postępowania wyjaśniającego zbadane zostały pod kątem naruszenia przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (zwanej dalej również „ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów”) warunki umów zawieranych przez Przedsiębiorców z konsumentami, w oparciu o wykorzystywane w obrocie wzorce umowne.

Analiza ich treści dała podstawy do przyjęcia, iż mogło dojść do naruszenia przez Przedsiębiorców przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z tym w dniu 1.06.2015 r. Postanowieniem Nr 1 wszczęte zostało w tej sprawie z urzędu postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (dowód: karty nr 1-2).

Postanowieniem nr 2 z tej samej daty (dowód: karta nr 5) w poczet dowodów zaliczono materiały zgromadzone w toku ww. postępowania wyjaśniającego (dowód: karty nr 10-146).

Przedsiębiorcom postawiono zarzuty naruszenia ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w drodze podejmowania bezprawnych działań godzących w zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

- I.** naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez:
1. brak określania w umowach o kredyt konsumencki, zawieranych z konsumentami, rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania ustalonej w dniu zawarcia umowy o kredyt konsumencki wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia, co może być niezgodne z art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm.) i może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
 2. brak wskazania w umowach o kredyt konsumencki, zawieranych z konsumentami, organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów, co może być niezgodne z art. 30 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm.) i może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
 3. brak podawania konsumentom w formularzach informacyjnych, informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, co może być niezgodne z art. 13 ust. 1 pkt 7 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm.) i może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
 4. brak podawania konsumentom w formularzach informacyjnych informacji o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego i warunkach jej zmiany, co może być niezgodne z art. 13 ust. 1 pkt 12 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm.) i może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
 5. brak wręczania konsumentom, przy zawarciu umowy o kredyt konsumencki, wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy, z oznaczeniem imienia, nazwiska (nazwy) i adresu zamieszkania (siedziby) przedsiębiorcy, co może być niezgodne z art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm.) i może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
 6. brak zamieszczenia w ulotce reklamowej informacji o: stopie oprocentowania kredytu wraz z wyodrębnieniem opłat uwzględnianych w całkowitym koszcie kredytu, całkowitej kwocie kredytu i rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, co może być niezgodne z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm.) i może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.
- II.** żądanie zabezpieczenia wierzytelności wynikającej z umowy o kredyt konsumencki, w postaci weksła własnego, bez klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej, co może być niezgodne z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm.) i może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przedsiębiorcy w toku postępowania udzielili odpowiedzi w pismach z dnia 19.06.2015 r. (dowód: karty nr 147-172), z dn. 8.09.2015 r. (dowód: karty nr 173-177), z dn. 13.10.2015 r. (dowód: karty nr 180-185) i z dn. 2.11.2015 r. (dowód: karty nr 187-238). Po przeprowadzeniu

postępowania dowodowego, pismem z dnia 17.11.2015 r., Przedsiębiorcy zostali poinformowani o zakończeniu zbierania materiału dowodowego (dowód: karty nr 239-240). W wyznaczonym terminie Przedsiębiorcy nie skorzystali z prawa do zapoznania się z zebraniem materiałem dowodowym. Następnie Przedsiębiorcy przesłali dalsze pisma w dn. 8.03.2016 r. (dowód: karty nr 244-245), w dn. 8.04.2016 r. (dowód: karty 247-249) i w dn. 5.05.2016 r. (dowód: karty nr 251-270). W związku z powyższym, pismem z dnia 28.06.2016 r., Przedsiębiorcy zostali ponownie poinformowani o zakończeniu zbierania materiału dowodowego (dowód: karty nr 271-273). W wyznaczonym terminie Przedsiębiorcy nie skorzystali z prawa do zapoznania się z zebraniem materiałem dowodowym.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny.

Tomasz Bachur prowadzi działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Tomasz Bachur na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dowód: karta nr 9). Marek Dybowski prowadzi działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Marek Dybowski w Zabrze na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dowód: karta nr 8). Wyżej wymienieni prowadzą wspólnie działalność jako Martom Finanse spółka cywilna Tomasz Bachur, Marek Dybowski w Zabrze (dowód: karty nr 7, 10-11).

Przedsiębiorcy udzielają krótkoterminowych pożyczek gotówkowych konsumentom, tzw. chwilówek, z zastosowaniem wzorca umowy pożyczki i formularza informacyjnego, stosowanych od dn. 2.01.2012 r. (dowód: karty nr 12-13, 15-18). Zabezpieczeniem pożyczki jest weksel własny konsumenta (dowód: karta nr 20).

Przedsiębiorcy nie umieścili w formularzu informacyjnym ani w umowach pożyczek informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia. Przedsiębiorcy w zawieranych umowach o kredyt konsumencki nie wskazują organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów. W stosowanych przez Przedsiębiorców formularzach brak jest informacji o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego i warunkach jej zmiany (dowód: karty nr 15-19).

Stosowana przez Przedsiębiorców ulotka z nagłówkiem „Chwilówki przyjazne klientowi”, zawierająca dane dotyczące kosztu kredytu konsumenckiego (np. „Z tą ulotką koszt tylko 15%”, „prowizja 60 zł”), nie zawiera żadnych informacji o stopie oprocentowania kredytu, całkowitej kwocie kredytu, rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania ani nie zamieszczono w niej reprezentatywnego przykładu w tym zakresie (dowód: karty nr 124, 133 i 145-146).

Zabezpieczeniem świadczenia wynikającego z umowy o kredyt pożyczki jest weksel własny, który nie zawiera klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej (dowód: karty nr 20, 26, 37, 48, 59, 70, 82, 95, 105, 117 i 130).

Ustosunkowując się do wszczęcia postępowania, Przedsiębiorcy oświadczyli, iż „brak podawania konsumentom informacji określonych przepisami prawa oraz zamieszczania klauzuli ‘nie na zlecenie’ we wzorcach umów i w załącznikach do nich spowodowany był niezawinionym brakiem wiedzy przedsiębiorcy co do takiego wymogu” (dowód: karta nr 147).

W toku postępowania wyjaśniającego Przedsiębiorcy nie przedstawili żadnego wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy, wręczanego konsumentom. Odnosząc się do postawionego zarzutu braku wręczania takiego formularza, Przedsiębiorcy oświadczyli, iż przy wszystkich dotychczas zawieranych umowach, od dnia 15 stycznia 2013 r., dopełniali tego wymogu (dowód: karty nr 147 i 174) oraz przedstawili wzór formularza odstąpienia od umowy pożyczki (dowód: karta nr 171). Przedsiębiorcy oświadczyli, że od początku 2015 roku nie korzystają z żadnej formy reklamy (dowód: karta nr 148). Przedsiębiorcy przedstawili zmieniony wzorzec umowy pożyczki wraz z formularzem informacyjnym i wzorem weksla własnego (dowód: karty nr 164-170). Zmieniony wzorzec umowy pożyczki zawiera:

- określenie rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (RRSO) wraz z założeniami przyjętymi w celu jej obliczenia - § 3 ust. 4 umowy (dowód: karty nr 150, 157 i 166);
- postanowienie o treści „Organem nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumentów jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów” - § 6 ust. 4 umowy (dowód: karty nr 151, 158 i 167).

Do formularzy informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego zostały wprowadzone informacje o:

- rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania (RRSO) – (dowód: karty nr 152, 159 i 164);
- stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego i warunkach jej zmiany - w rubryce o nazwie „skutki braku płatności” (dowód: karty nr 153, 160 i 165).

Do treści weksla własnego, stanowiącego zabezpieczenie pożyczki udzielanej konsumentowi, dodane zostało w jego treści sformułowanie „lecz nie na zlecenie” (dowód: karty nr 156, 163 i 170).

Przedsiębiorcy przedstawili kopie dwóch umów pożyczek zawartych z konsumentami w dniu 19.06.2015 r., z zastosowaniem zmienionych wzorców (dowód: karty nr 150-163).

W toku postępowania ustalono wysokość obrotu osiągniętego przez Tomasza Bachurę w 2015 roku (dowód: karty nr 265-269) i wysokość obrotu osiągniętego przez Marka Dybowskiego w 2015 roku (dowód: karty nr 256-260). Obroty przedsiębiorców ustalono na podstawie rocznych zeznań podatkowych za 2015 rok.

Prezes Urzędu zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności konieczne jest ustalenie, czy w okolicznościach przedmiotowej sprawy doszło do **naruszenia interesu publicznoprawnego**. Zgodnie z przepisem art. 1 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, celem regulacji w niej przyjętej jest zapewnienie rozwoju i ochrony konkurencji, a także podejmowana w interesie publicznym ochrona przedsiębiorców narażonych na stosowanie praktyk ograniczających konkurencję i ochrona interesów konsumentów. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów ma zatem charakter publicznoprawny i służy ochronie interesu ogólnospołecznego; w odniesieniu do przedsiębiorców chroni konkurencję, a w odniesieniu do konsumentów ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Instrumenty w niej przewidziane mogą być stosowane jedynie wówczas, gdy na skutek działań sprzecznych z przepisami prawa naruszony został interes publiczny. Ma to miejsce w szczególności wtedy, gdy określonymi działaniami dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, względnie, gdy wywołują one na rynku niekorzystne zjawiska (wyrok Sądu Antymonopolowego z dn. 24 października 1991 r., sygn. akt XV Amr 8/90).

O naruszeniu interesu publicznoprawnego w przedmiotowej sprawie świadczy fakt, iż objęte zarzutem działanie Przedsiębiorców wymierzone jest w szeroki krąg uczestników rynku. Jest ono skierowane do członków określonej zbiorowości tj. wszystkich rzeczywistych odbiorców oferowanych przez Przedsiębiorców pożyczek. Negatywne skutki wynikające z zakwestionowanej praktyki godzą zatem w szeroki i bliżej nieokreślony krąg konsumentów, będących najslabszymi uczestnikami obrotu gospodarczego. Zachowanie Przedsiębiorców skutkuje zatem znacznym stopniem zagrożenia interesu publicznoprawnego, co wynika z powszechnego charakteru praktyk stosowanych przez Przedsiębiorców.

W tym stanie rzeczy uznać należy, że w niniejszej sprawie ma miejsce naruszenie przez Przedsiębiorców interesu publicznoprawnego, co uzasadnia ocenę ich zachowania na rynku w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1634) do spraw, w których postępowanie przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczęto przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Powołana ustawa weszła w życie w dniu 17 kwietnia 2016 r. Wobec powyższego w niniejszej sprawie stosuje się dotychczasowe przepisy.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest stosowanie praktyk naruszających **zbiorowe interesy konsumentów**. Stosownie do art. 24 ust. 2 ww. ustawy przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 101); 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji; 3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji. Art. 24 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przewiduje natomiast, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Konsumentem w rozumieniu ww. ustawy jest osoba fizyczna dokonująca z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową, zgodnie z art. 22¹ Kodeksu cywilnego w związku z art. 4 pkt 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed wymierzonymi w nie naruszeniami polegającymi na sprzecznych z prawem działaniach przedsiębiorców. Uznanie określonego działania przedsiębiorcy za niezgodne z zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wymaga wykazania, że spełnione zostały kumulatywnie następujące przesłanki:

- oceniane zachowanie musi być podejmowane przez podmiot będący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- praktyka musi godzić w zbiorowe interesy konsumentów,
- zachowanie przedsiębiorcy nosi znamiona bezprawności.

Status przedsiębiorcy

Zgodnie z art. 4 pkt. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez przedsiębiorcę rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.) wynika, że przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. „Działalnością gospodarczą” jest zgodnie z przepisem art. 2 tej ustawy, zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

W niniejszym postępowaniu podmioty będące stronami postępowania posiadają status przedsiębiorców, gdyż prowadzą działalność na podstawie wpisów do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Zachowania tych podmiotów podlegają zatem bez wątpienia kontroli dokonywanej na podstawie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Tym samym Prezes Urzędu stwierdził, że pierwsza przesłanka niezbędna do uznania działań Przedsiębiorców za niezgodne z zawartym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów została spełniona.

Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów

Drugą przesłanką, jaką należy wziąć pod uwagę w niniejszej sprawie jest udowodnienie, iż kwestionowane zachowanie przedsiębiorców godzi w interesy konsumentów oraz, że narusza zbiorowe interesy konsumentów.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie objaśnia znaczenia pojęć „godzenia w interesy konsumentów” oraz „zbiorowego interesu konsumentów”. Należy przyjąć, że interesem, który podlega ochronie na podstawie art. 24 powołanej ustawy jest interes prawny, rozumiany jako określone potrzeby konsumenta uznane przez ustawodawcę za godne ochrony. Działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów wtedy, gdy wywołuje negatywne skutki w sferze ich praw i obowiązków.

Wskazówki co do tego, jak należy pojmować zbiorowy interes konsumentów zawarte są natomiast w art. 24 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, który stanowi, że nie jest zbiorowym interesem suma indywidualnych interesów konsumentów. W wyroku z dnia 10 kwietnia 2008 r. (sygn. akt III SK 27/07) Sąd Najwyższy wskazał, iż wystarczające dla stwierdzenia, że ma miejsce naruszenie zbiorowych interesów konsumentów powinno być ustalenie, że zachowanie przedsiębiorcy nie jest podejmowane w stosunku do zindywidualizowanych konsumentów, lecz względem członków danej grupy (określonego kręgu podmiotów) wyodrębnionych spośród ogółu konsumentów za pomocą wspólnego dla nich kryterium. W ww. wyroku Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, iż sformułowanie „nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów” należy rozumieć w ten sposób, że liczba indywidualnych konsumentów, których interesy zostały naruszone nie decyduje o tym, czy dana praktyka narusza zbiorowe interesy konsumentów. Praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest bowiem takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy, do której adresowane są zachowania przedsiębiorcy w taki sposób, iż potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy.

Zgodnie z powołanym wyrokiem Sądu Najwyższego przez interes zbiorowy należy rozumieć zatem interes dotyczący konsumentów jako określonej zbiorowości. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów ma miejsce wówczas, gdy negatywnymi skutkami działań przedsiębiorcy dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, mających status konsumentów. Do naruszenia zbiorowego interesu konsumentów konieczne jest, żeby działanie przedsiębiorcy było skierowane nie do konkretnej osoby, lecz do grupy adresatów wyodrębnionych za pomocą wspólnego dla nich kryterium. Działanie o takim charakterze jest w stanie wywołać niekorzystne następstwa nie tylko w odniesieniu do konkretnych konsumentów, lecz wobec każdego z członków danej zbiorowości. Przy tym zaistnienie przesłanki naruszenia zbiorowego interesu konsumenta nie jest bezpośrednio uzależnione od liczby konsumentów, których interesy zostały rzeczywiście naruszone wskutek działań przedsiębiorcy. Istotne jest to, że przedmiotowe działanie może zagrozić, przynajmniej potencjalnie, interesom pewnego kręgu nieprofesjonalnych uczestników rynku.

Bezprawność działań

Trzecią z przesłanek, jakie należy rozważyć w celu udowodnienia naruszenia zakazu określonego w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jest bezprawność podejmowanych przez przedsiębiorcę zachowań. Bezprawność ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującymi przepisami prawa. Praktyki przedsiębiorcy, by zakwalifikować je jako naruszające zbiorowe interesy konsumentów „muszą być zatem wymierzone w uprawnienia, jakie konsumentom przysługują obowiązuje przepisy prawa”¹.

¹ Uchwała SN z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06), OSNP 2007/1-2/35. Por. również: M. Szydło: Publicznoprawna ochrona zbiorowych interesów konsumentów, Monitor Prawniczy nr 2004/17/791.

Porządek prawny, którego naruszenie może wypełniać dyspozycję art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, obejmuje normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów². W celu konkretyzacji przesłanki bezprawności należy sięgnąć do przepisów innych ustaw. Na ich podstawie możliwe jest dokonanie oceny działań przedsiębiorcy w aspekcie ich zgodności z prawem³.

Podkreślenia wymaga także, że bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga zatem kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. O bezprawności działania decyduje całokształt okoliczności konkretnego stanu faktycznego⁴. Dla stwierdzenia bezprawności działania przedsiębiorcy bez znaczenia pozostaje ponadto strona podmiotowa czynu, a zatem wina sprawcy (w znaczeniu subiektywnym, oznaczającym wadliwość procesu decyzyjnego sprawcy) i stopień tej winy (umyślność bądź nieumyślność), a także świadomość istnienia naruszonych norm prawnych.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustawa ta reguluje zasady i tryb przeciwdziałania praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, jeżeli praktyki te wywołują lub mogą wywoływać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dla stwierdzenia, że dana praktyka jest niezgodna z art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wystarczające jest więc wykazanie, że potencjalnie istniało zagrożenie naruszenia interesów konsumentów wskutek zastosowania określonego postanowienia we wzorcach stosowanych w obrocie z konsumentami, w przypadku zaistnienia określonych okoliczności i nie jest konieczne faktyczne wystąpienie negatywnego skutku w praktyce. Oznacza to, że wystarczające jest samo zawarcie we wzorcu niezgodnej z prawem regulacji, nawet jeśli w praktyce nie zaistniały przesłanki do jej zastosowania i konsumenci nie zostali dotknięci negatywnymi skutkami danej regulacji, albo też gdy przedsiębiorca zachował się odmiennie, niż wynikałoby to z niewłaściwej regulacji (nie zastosował jej w praktyce).

Ad I.1

W przedmiotowym postępowaniu pierwszy postawiony Przedsiębiorcom zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów dotyczy tego, że w umowach o kredyt konsumencki, nie określono rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania ustalonej w dniu zawarcia umowy o kredyt konsumencki wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia.

Analizując **przesłankę bezprawności** kwestionowanego zachowania Przedsiębiorców należy wskazać, iż na podstawie art. 30 ust. 1 pkt 7 z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1497 ze zm. - dalej także jako „u.k.k.”) umowa o kredyt konsumencki, powinna określać rzeczywistą roczną stopę oprocentowania oraz całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta ustaloną w dniu zawarcia umowy o kredyt konsumencki wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia.

Rzeczywista roczna stopa oprocentowania to całkowity koszt kredytu (wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt), ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym - art. 5 pkt 6 i pkt 12 ustawy o k.k. To właśnie ten współczynnik stanowi miarodajne źródło oceny kosztów danej oferty, nawet przy zróżnicowaniu pozostałych parametrów umowy kredytu konsumenckiego. Niezamieszczenie – mimo takiego obowiązku ustawowego – w umowie wysokości RRSO stanowi nierzetelne oraz niepełne informowanie konsumenta o istotnych warunkach umowy o kredyt konsumencki. Przepisy u.k.k. nie zawierają żadnych wyłączeń, które pozwalałyby pożyczkodawcy nie podawać informacji o wysokości RRSO, np. jeśli nie pobiera odsetek lub udziela pożyczek tylko na miesiąc.

² Wyrok SOKiK z dnia 13 listopada 2007 r. (sygn. akt XVII AmA 45/07).

³ Por. wyrok SOKiK z dnia 23 czerwca 2006 r. (sygn. akt XVIII AmA 32/05).

⁴ Wyrok SN z dnia 8 maja 2002 r. (sygn. akt I PKN 267/2001).

Stosowany przez Przedsiębiorców wzór umowy pożyczki i zawierane na jego podstawie umowy nie zawierały takiej informacji. Wobec powyższego zachowanie Przedsiębiorców świadczy o braku realizacji obowiązku wynikającego z art. 30 ust. 1 pkt 7 u.k.k., co stanowi działanie **bezprawne**, określone w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zachowanie Przedsiębiorców **godzi w interesy konsumentów**, gdyż brak realizacji obowiązku informacyjnego powoduje pogorszenie sytuacji konsumentów, którzy w opisanej wyżej sytuacji nie uzyskują informacji, która zgodnie z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim powinna znaleźć się w umowie. Jak wyjaśniono powyżej, w umowach pożyczek jest to bardzo istotna informacja i jej brak może utrudniać lub wręcz uniemożliwiać konsumentowi właściwą ocenę warunków umowy. Zakwestionowane zachowanie Przedsiębiorców dotyczy zbiorowego interesu konsumentów, gdyż skierowane jest do szerokiego ich kręgu. Stosowana praktyka wymierzona jest we wszystkich rzeczywistych konsumentów - stron umów pożyczek, jak również we wszystkich potencjalnych kontrahentów Przedsiębiorców, którzy mogą zawrzeć taką umowę. Zakwestionowane zachowanie podejmowane jest w sposób powtarzalny i powszechny, co wynika zresztą z samego charakteru umów, jakie Przedsiębiorcy zawierają z konsumentami.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż kwestionowane zachowanie Przedsiębiorców **stanowi praktykę** naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przedsiębiorcy od dnia 15.06.2015 r. zawierają z konsumentami umowy pożyczki na podstawie wzorca uzupełnionego o informację o wysokości RRSO. Umowy pożyczek, zawierane na okres jednego miesiąca, które zawarto przed tą datą, zostały wykonane, co dało podstawy do przyjęcia, że z dniem 15.07.2015 r. doszło do **zaniechania** stosowania rozważanej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Stosownie do art. 26 ust. 1 powołanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24 tej ustawy. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W tym przypadku Prezes Urzędu wydaje decyzje o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie I ppkt 1 sentencji niniejszej decyzji.

Ad I.2

W przedmiotowym postępowaniu drugi postawiony Przedsiębiorcom zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów dotyczy tego, że w umowach o kredyt konsumencki nie wskazano organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów, którym jest Prezes Urzędu.

Analizując **przesłankę bezprawności** kwestionowanego zachowania Przedsiębiorców należy wskazać, iż na podstawie art. 30 ust. 1 pkt 21 u.k.k. umowa o kredyt konsumencki powinna określać wskazanie organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów.

Stosowany przez Przedsiębiorców wzór umowy pożyczki i zawierane na jego podstawie umowy nie zawierały takiej informacji. Wobec powyższego zachowanie Przedsiębiorców świadczy o braku realizacji obowiązku informacyjnego wynikającego z art. art. 30 ust. 1 pkt 21, co stanowi działanie **bezprawne**, określone w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zachowanie Przedsiębiorców **godzi w interesy konsumentów**, gdyż brak realizacji obowiązku informacyjnego powoduje pogorszenie sytuacji konsumentów, którzy w opisanej

wyżej sytuacji nie uzyskują informacji, która zgodnie z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim powinna znaleźć się w umowie. Wypełnienie ustawowego obowiązku, poprzez wskazanie w umowie organu właściwego w sprawach ochrony konsumentów, daje konsumentom wiedzę, do kogo należy zwrócić się w razie zaistnienia sytuacji wymagającej interwencji organu nadzoru. Tym samym brak zamieszczenia takiej informacji może powodować, że nieświadomi takiej możliwości konsumenci, nie będą występować do organu nadzoru i w związku z tym nie uzyskają odpowiedniego wsparcia w sporze z pożyczkodawcą lub choćby informacji o przysługujących im uprawnieniach. Skoro ustawodawca wyraźnie określił zakres niezbędnych danych zawartych w umowie kredytu konsumenckiego, to oczywistym jego celem było zagwarantowanie konsumentowi wiedzy w tym zakresie jako niezbędnej dla ochrony jego praw i interesów. Bez znaczenia jest przy tym, czy konsument z informacji tych uczyni użytek czy nie⁵.

Zakwestionowane zachowanie Przedsiębiorców dotyczy zbiorowego interesu konsumentów, gdyż skierowane jest do szerokiego ich kręgu. Stosowana praktyka wymierzona jest we wszystkich rzeczywistych konsumentów - stron umów pożyczek, jak również we wszystkich potencjalnych kontrahentów, którzy mogą zawrzeć taką umowę. Zakwestionowane zachowanie podejmowane jest w sposób powtarzalny i powszechny, co wynika zresztą z samego charakteru umów, jakie Przedsiębiorcy zawierają z konsumentami.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż kwestionowane zachowanie Przedsiębiorców **stanowi praktykę** naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przedsiębiorcy od dnia 15.06.2015 r. zawierają z konsumentami umowy pożyczki na podstawie wzorców uzupełnionych o informację o organie nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumentów. Umowy pożyczek, zawierane na okres jednego miesiąca, które zawarto przed tą datą, zostały wykonane, co dało podstawy do przyjęcia, że z dniem 15.07.2015 r. doszło do **zaniechania** stosowania rozważanej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Stosownie do art. 26 ust. 1 powołanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu wydaje decyzje o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24 tej ustawy. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W tym przypadku Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie I ppkt 2 sentencji niniejszej decyzji.

Ad I.3

W przedmiotowym postępowaniu trzeci postawiony Przedsiębiorcom zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegającej na braku podawania konsumentom, przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki, na trwałym nośniku, rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (RRSO).

Analizując **przesłankę bezprawności** kwestionowanego zachowania Przedsiębiorców należy wskazać, iż na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 7 u.k.k. kredytodawca lub pośrednik kredytowy przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki jest zobowiązany podać konsumentowi, na trwałym nośniku: rzeczywistą roczną stopę oprocentowania oraz całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta. Zgodnie z art. 14 u.k.k. kredytodawca lub pośrednik kredytowy przekazuje konsumentowi dane, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2, na formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego, którego wzór określa załącznik nr 1 do ustawy.

⁵ Wyrok SOKiK z dn. 13 czerwca 2005 r., sygn. akt XVII Ama 30/04.

Stosowane przez Przedsiębiorców formularze informacyjne nie zawierały informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania.

Brak podawania przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki, na trwałym nośniku, informacji o RRSO uniemożliwia konsumentom w sposób rzetelny porównanie oferty danego przedsiębiorcy z ofertami przedstawionymi przez konkurentów świadczących tożsame usługi. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania to całkowity koszt kredytu (wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt), ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym - art. 5 pkt 6 i 12 u.k.k. To właśnie ten współczynnik stanowi miarodajne źródło oceny kosztów danej oferty, nawet przy zróżnicowaniu pozostałych parametrów kredytu konsumenckiego. Brak podania takiej informacji – mimo istniejącego obowiązku ustawowego – o wysokości RRSO stanowi nierzetelne oraz niepełne informowanie konsumenta o istotnych warunkach umowy o kredyt konsumencki.

Wobec powyższego zachowanie Przedsiębiorców świadczy o braku realizacji obowiązku wynikającego z art. 13 ust. 1 pkt 7 u.k.k., co stanowi działanie **bezprawne**, określone w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zachowanie Przedsiębiorców **godzi w interesy konsumentów**, gdyż brak realizacji obowiązku informacyjnego powoduje pogorszenie sytuacji konsumentów, którzy w opisanej wyżej sytuacji nie uzyskują informacji, która zgodnie z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim powinna zostać przekazana konsumentowi przed zawarciem umowy. Zakwestionowane zachowanie Przedsiębiorców dotyczy zbiorowego interesu konsumentów, gdyż skierowane jest do szerokiego ich kręgu. Stosowana praktyka wymierzona jest we wszystkich konsumentów - potencjalnych kontrahentów, którzy mogą zawrzeć umowę pożyczki. Zakwestionowane zachowanie podejmowane jest w sposób powtarzalny i powszechny, co wynika zresztą z samego charakteru umów, jakie Przedsiębiorcy zawierają z konsumentami i nałożonych na nich obowiązków informacyjnych, poprzedzających zawarcie umowy o kredyt konsumencki.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż kwestionowane zachowanie Przedsiębiorców **stanowi praktykę** naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przedsiębiorcy od dnia 15.06.2015 r. wprowadzili do obrotu zmieniony formularz informacyjny, uzupełniony o informację o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania. Powyższe dało podstawy do przyjęcia, że z tym dniem doszło do **zaniechania** stosowania rozważanej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Stosownie do art. 26 ust. 1 powołanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu wydaje decyzje o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24 tej ustawy. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W tym przypadku Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie I ppkt 3 sentencji niniejszej decyzji.

Ad I.4

W przedmiotowym postępowaniu czwarty postawiony Przedsiębiorcom zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegającej na braku podawania konsumentom w formularzach informacyjnych informacji o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego i warunkach jej zmiany.

Analizując **przesłankę bezprawności** kwestionowanego zachowania Przedsiębiorców należy wskazać, iż na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 12 u.k.k. formularz informacyjny przedstawiany konsumentowi powinien zawierać informację o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, warunki jej zmiany oraz ewentualne inne opłaty z tytułu zaległości w spłacie kredytu. W stosowanych formularzach informacyjnych brak było informacji o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego i warunkach jej zmiany.

Wobec powyższego zachowanie Przedsiębiorców świadczy o braku realizacji obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 13 ust. 1 pkt 12 u.k.k., co stanowi działanie **bezprawne**, określone w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zachowanie Przedsiębiorców **godzi w interesy konsumentów**, gdyż brak realizacji obowiązku informacyjnego powoduje pogorszenie sytuacji konsumentów, którzy w opisanej wyżej sytuacji nie uzyskują informacji, która zgodnie z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim powinna znaleźć się w formularzu informacyjnym. Stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego określa, w jakiej wysokości w stosunku rocznym Przedsiębiorcy naliczą odsetki od niespłaconego w terminie zobowiązania konsumenta wynikającego z umowy pożyczki. Jej wysokość uzależniona jest od stopy kredytu lombardowego NBP. Konsument przed zawarciem umowy powinien dysponować takimi informacjami, wymaganymi przez powołany wyżej przepis u.k.k. Dzięki temu, jeszcze przed zawarciem umowy, konsument może w łatwy sposób określić koszty, które ewentualnie poniesie w sytuacji nieterminowej spłaty zadłużenia, oraz poznać zasady ich zmiany. Natomiast z powodu braku informacji, konsumenci muszą podjąć dodatkowe czynności, aby móc samodzielnie ustalić wysokości oprocentowania, z czym mogą napotkać trudności i błędnie ustalić takie oprocentowanie. Wynikające z braku wymaganej informacji błędne przekonanie o wysokości odsetek może wpływać na świadome podejmowanie przez konsumentów decyzji w zakresie zawarcia i realizacji umów pożyczek, a więc mieć wpływ na sytuację finansową konsumentów.

Zakwestionowane zachowanie Przedsiębiorców dotyczy zbiorowego interesu konsumentów, gdyż skierowane jest do szerokiego ich kręgu. Stosowana praktyka wymierzona jest we wszystkich konsumentów, którzy mogli zawrzeć umowę pożyczki. Zakwestionowane zachowanie podejmowane jest w sposób powtarzalny i powszechny, co wynika zresztą z samego charakteru umów, jakie Przedsiębiorcy zawierają z konsumentami i nałożonych na nich obowiązków informacyjnych, poprzedzających zawarcie umowy o kredyt konsumencki.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż kwestionowane zachowanie Przedsiębiorców **stanowi praktykę** naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przedsiębiorcy w dniu 15.06.2015 r. wprowadzili do obrotu zmieniony formularz informacyjny, który został uzupełniony o informację o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego i warunkach jej zmiany. Powyższe dało podstawy do przyjęcia, że z tym dniem doszło do **zaniechania** stosowania rozważanej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Stosownie do art. 26 ust. 1 powołanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu wydaje decyzje o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24 tej ustawy. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W tym przypadku Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie I ppkt 4 sentencji niniejszej decyzji.

Ad I.5

W przedmiotowym postępowaniu piąty postawiony Przedsiębiorcom zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegającej na braku zamieszczenia w ulotce reklamowej informacji o: stopie oprocentowania kredytu wraz z wyodrębnieniem opłat uwzględnianych w całkowitym koszcie kredytu, całkowitej kwocie kredytu i rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania.

Analizując **przesłankę bezprawności** kwestionowanego zachowania Przedsiębiorców należy wskazać, iż na podstawie art. 7 ust. 1 u.k.k. kredytodawca lub pośrednik kredytowy w reklamach dotyczących kredytu konsumenckiego zawierających dane dotyczące kosztu kredytu konsumenckiego podaje konsumentowi w sposób jednoznaczny, zrozumiały i widoczny: 1) stopę oprocentowania kredytu wraz z wyodrębnieniem opłat uwzględnianych w całkowitym koszcie kredytu; 2) całkowitą kwotę kredytu; 3) rzeczywistą roczną stopę oprocentowania. Na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy o k.k. informacje, o których mowa w art. 7 ust. 1, kredytodawca lub pośrednik kredytowy podaje na podstawie reprezentatywnego przykładu. Przy określaniu reprezentatywnego przykładu należy określić warunki umowy o kredyt konsumencki, na których kredytodawca lub pośrednik kredytowy spodziewa się zawrzeć co najmniej dwie trzecie umów danego rodzaju przy uwzględnieniu przez te umowy średniego okresu kredytowania, całkowitej kwoty kredytu i częstotliwości występowania na rynku umów danego rodzaju (art. 8 ust. 2 ustawy o k.k.).

Stosowana przez Przedsiębiorców ulotka z nagłówkiem „Chwilówki przyjazne klientowi”, zawierająca dane dotyczące kosztu kredytu konsumenckiego (np. „Z tą ulotką koszt tylko 15%”, „prowizja 60 zł”), nie zawierała jednak żadnych informacji o stopie oprocentowania kredytu, całkowitej kwocie kredytu, rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania ani nie zamieszczono w niej reprezentatywnego przykładu w tym zakresie.

Wobec powyższego zachowanie Przedsiębiorców świadczy o braku realizacji obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 7 ust. 1 u.k.k., co stanowi działanie **bezprawne**, określone w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zachowanie Przedsiębiorców **godzi w interesy konsumentów**, gdyż brak realizacji obowiązku informacyjnego powoduje pogorszenie sytuacji konsumentów, którzy w opisanej wyżej sytuacji nie uzyskują w treści ulotki reklamowej informacji, która zgodnie z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim powinna zostać zamieszczona w reklamie, skoro zawiera ona dane dotyczące kosztu kredytu. Brak wymienionych wyżej informacji może prowadzić do tego, że konsument nie dysponując porównywalnymi danymi o różnych ofertach pożyczek, błędnie wybierze ofertę wynikającą z materiału reklamowego, nie uwzględniającego wymogów ustawy o kredycie konsumenckim. Tym samym, nie znając miarodajnego źródła oceny kosztów oferty, konsument uzyskuje nierzetelne i niepełne informacje o istotnych warunkach umowy o kredyt konsumencki. Efektem takiego braku informacji może być zawarcie umowy pożyczki, której konsument nie zawarłby, dysponując informacjami wymaganymi od pożyczkodawcy na podstawie przepisów prawa.

Zakwestionowane zachowanie Przedsiębiorców dotyczy zbiorowego interesu konsumentów, gdyż skierowane jest do szerokiego ich kręgu. Stosowana praktyka wymierzona jest we wszystkich potencjalnych kontrahentów, którzy mogą otrzymać ulotkę reklamującą pożyczki. Zakwestionowane zachowanie podejmowane jest w sposób powtarzalny i powszechny, co wynika zresztą z samego charakteru działań stale prowadzonej działalności w zakresie udzielania pożyczek na rzecz konsumentów.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż kwestionowane zachowanie Przedsiębiorców **stanowi praktykę** naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przedsiębiorcy oświadczyli, iż od początku 2015 roku nie stosują już żadnych materiałów reklamowych. Powyższe dało podstawy do przyjęcia, że z dniem 1 stycznia 2015 r. doszło do **zaniechania** stosowania rozważanej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Stosownie do art. 26 ust. 1 powołanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu wydaje decyzje o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24 tej ustawy. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W tym przypadku Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie I ppkt 5 sentencji niniejszej decyzji.

Ad II

Kolejny postawiony Przedsiębiorcom zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów dotyczy żądania zabezpieczenia wiarygodności wynikającej z umowy o kredyt konsumencki, w postaci weksla własnego, bez klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej.

Analizując **przesłankę bezprawności** kwestionowanego zachowania Przedsiębiorców należy wskazać, iż na podstawie art. 41 ust. 1 u.k.k. weksel lub czek konsumenta wręczony kredytodawcy w celu spełnienia lub zabezpieczenia świadczenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki powinien zawierać klauzulę „nie na zlecenie” lub inną równoznaczną. Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 160), w przypadku gdy wystawca umieści w wekslu wyrazy „nie na zlecenie” lub inne zastrzeżenie równoznaczne, można przenieść weksel tylko w formie i ze skutkami zwykłego przelewu. Wprowadzenie zastrzeżenia o treści „nie na zlecenie” uruchamia mechanizm, który wyłącza określone w art. 17 prawa wekslowego skutki indosu. W takiej sytuacji osoba, przeciwko której dochodzi się praw z weksla, może się zasłaniać wobec posiadacza zarzutami opartymi na swoich stosunkach osobistych⁶. Na podstawie powołanego art. 17 Prawa wekslowego „osoby, przeciw którym dochodzi się praw z wekslu, nie mogą wobec posiadacza zasłaniać się zarzutami, opartymi na swych stosunkach osobistych z wystawcą lub z posiadaczami poprzednimi, chyba że posiadacz, nabywając weksel, działał świadomie na szkodę dłużnika”.

Stosowane przez Przedsiębiorców weksle, wykorzystywane jako zabezpieczenie udzielanych pożyczek, nie zawierały klauzuli „nie na zlecenie” ani innej równoznacznej. Wobec powyższego zachowanie Przedsiębiorców świadczy o braku realizacji obowiązku wynikającego z art. 41 ust. 1 u.k.k., co stanowi działanie **bezprawne**, określone w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zachowanie Przedsiębiorców **godzi w interesy konsumentów**, gdyż brak realizacji obowiązku zamieszczenia odpowiedniej klauzuli w wekslu powoduje pogorszenie sytuacji konsumentów, w stosunku do warunków, jakie zostałyby zapewnione przy zamieszczeniu na wekslu klauzuli „nie na zlecenie” ani innej równoznacznej, zgodnie z wymogami ustawy o kredycie konsumenckim. Zakwestionowane zachowanie Przedsiębiorców dotyczy zbiorowego interesu konsumentów, gdyż skierowane jest do szerokiego ich kręgu. Stosowana praktyka wymierzona jest we wszystkich rzeczywistych konsumentów - stron umów pożyczek, jak również we wszystkich potencjalnych kontrahentów Przedsiębiorców, którzy mogą zawrzeć taką umowę. Zakwestionowane zachowanie podejmowane jest w sposób powtarzalny i powszechny, co wynika zresztą z samego charakteru umów, jakie Przedsiębiorcy zawierają z konsumentami.

⁶ Zbigniew Ofiarski „Ustawa o kredycie konsumenckim. Komentarz”, komentarz do art. 41, Lex 2014.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż kwestionowane zachowanie Przedsiębiorców **stanowi praktykę** naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przedsiębiorcy od dnia 15.06.2015 r. zawierają z konsumentami umowy pożyczki z wykorzystaniem wzorca weksla uzupełnionego o klauzulę „nie na zlecenie”. Powyższe dało podstawy do przyjęcia, że z tym dniem doszło do **zaniechania** stosowania rozważanej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Stosownie do art. 26 ust. 1 powołanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24 tej ustawy. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W tym przypadku Prezes Urzędu wydaje decyzje o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie II sentencji niniejszej decyzji.

Ad III

Punktem wyjścia dla oceny bezprawności zachowania Przedsiębiorców w ocenie Prezesa Urzędu było podejrzenie braku wręczania konsumentom, przy zawarciu umowy o kredyt konsumencki, wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy, z oznaczeniem imienia, nazwiska (nazwy) i adresu zamieszkania (siedziby) przedsiębiorcy, co może być niezgodne z art. 53 ust. 3 u.k.k.

Zgodnie z art. 83 ustawy z dn. 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 184) w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 672 ze zm.). Na podstawie przepisu art. 105 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego organ administracji państwowej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, gdy z jakiegokolwiek przyczyny stało się ono bezprzedmiotowe. Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego oznacza, że brak jest któregoś z elementów pozwalających na rozstrzygnięcie sprawy co do jej istoty.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 24 kwietnia 2003 r. (sygn. akt III SA 2225/01) stwierdził, że bezprzedmiotowość postępowania oznacza brak któregoś z elementów stosunku materialnoprawnego, skutkującego tym, iż nie można załatwić sprawy przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Jest to orzeczenie formalne, kończące postępowanie bez jego merytorycznego rozstrzygnięcia. Bezprzedmiotowość wynika z przyczyn podmiotowych lub przedmiotowych. Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego to brak przedmiotu postępowania. Tym przedmiotem jest zaś konkretna sprawa, w której organ administracji państwowej jest władny i jednocześnie zobowiązany rozstrzygnąć na podstawie przepisów prawa materialnego o uprawnieniach lub obowiązkach indywidualnego podmiotu.

W przedmiotowej sprawie Prezes Urzędu postawił zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na braku wręczania konsumentom, przy zawarciu umowy o kredyt konsumencki, wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy, z oznaczeniem imienia, nazwiska (nazwy) i adresu zamieszkania (siedziby) przedsiębiorcy, co może być niezgodne z art. 53 ust. 3 u.k.k. Na podstawie tego przepisu kredytodawca lub pośrednik kredytowy jest zobowiązany przy zawarciu umowy wręczyć konsumentowi, na trwałym nośniku, wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy, z oznaczeniem swojego imienia, nazwiska (nazwy) i adresu zamieszkania (siedziby).

W toku prowadzonego postępowania stwierdzono jednak, że Przedsiębiorcy stosują taki dokument przy udzielaniu pożyczek na rzecz konsumentów. Takie działanie Przedsiębiorców nie może świadczyć o stosowaniu praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Biorąc pod uwagę powyższe przesłanki Prezes Urzędu stwierdził, że **brak jest podstaw** do stwierdzenia, że praktyka działania Przedsiębiorców w zakresie objętym niniejszym postępowaniem jest bezprawna. W związku z faktem, że nie zaistniała przesłanka bezprawności działań przedsiębiorcy, zasadne jest umorzenie postępowania w tym zakresie.

W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie III sentencji niniejszej decyzji.

Ad IV

Zgodnie z treścią art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, **karę pieniężną** w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 teże ustawy.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniana jest wysokość nakładanych na przedsiębiorców kar. Norma prawna wynikająca z art. 111 ww. ustawy stanowi jedynie, iż przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa między innymi w art. 106 należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy. Wskazać również należy, że kara pieniężna może być nałożona na przedsiębiorcę niezależnie od tego, czy dopuścił się naruszenia przepisów ustawy umyślnie, czy też nieumyślnie. Nałożona przez Prezesa Urzędu kara powinna ponadto pełnić funkcję represyjną (tj. stanowić dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów), a także prewencyjną, dyscyplinującą, tj. zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości.

W niniejszej decyzji Prezes Urzędu stwierdził stosowanie przez Przedsiębiorców praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Powyższe daje podstawy do nałożenia na Przedsiębiorców kary pieniężnej określonej w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Podstawą obliczenia wysokości niniejszych kar są obroty osiągnięte przez Przedsiębiorców w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, tj. w 2015 roku.

Ustalając wysokość kar pieniężnych Prezes Urzędu w pierwszej kolejności przeprowadził ocenę wagi stwierdzonego naruszenia przepisów, ustalając kwotę bazową, będącą podstawą do dalszych obliczeń. Następnie rozważono, czy w okolicznościach przedmiotowej sprawy występują okoliczności łagodzące lub obciążające, uzasadniające odpowiednio zmniejszenie lub zwiększenie kwoty bazowej, a także jaki wpływ powinny mieć te okoliczności na wysokość kary pieniężnej. W dalszej kolejności sprawdzono, czy tak obliczona kara nie przekracza maksymalnej wysokości kary, jaka została przewidziana w art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Kary, o których mowa w pkt IV ppkt 1-2 sentencji niniejszej decyzji, wymierzone są w związku ze stosowaniem praktyk, opisanych powyżej w punkcie I ppkt 1-5 sentencji decyzji, polegających na naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez:

1. brak określania w umowach o kredyt konsumencki, zawieranych z konsumentami, rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania ustalonej w dniu zawarcia umowy o kredyt konsumencki wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia;
2. brak wskazania w umowach o kredyt konsumencki, zawieranych z konsumentami, organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów;

3. brak podawania konsumentom w formularzach informacyjnych, informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania;
4. brak podawania konsumentom w formularzach informacyjnych informacji o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego i warunkach jej zmiany;
5. brak zamieszczenia w ulotce reklamowej informacji o: stopie oprocentowania kredytu wraz z wyodrębnieniem opłat uwzględnianych w całkowitym koszcie kredytu, całkowitej kwocie kredytu i rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania.

Kary, o których mowa w pkt IV ppkt 3-4 sentencji niniejszej decyzji, wymierzone są w związku ze stosowaniem praktyk, opisanych powyżej w punkcie II sentencji decyzji, polegających na żądaniu zabezpieczenia wiarygodności wynikającej z umowy o kredyt konsumencki, w postaci weksła własnego, bez klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej.

Nakładając kary pieniężne, Prezes Urzędu wziął pod uwagę konieczność ustalenia, czy naruszenie dokonane było umyślne czy też nieumyślnie. Konieczność brania pod uwagę tej przesłanki w przypadku stosowania kar pieniężnych wynika z art. 106 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Z tego względu nakładając karę pieniężną, uwzględniono całokształt okoliczności sprawy, które wskazują na nieumyślny charakter naruszenia przez Przedsiębiorców w zakresie praktyk określonych w punkcie I i II sentencji decyzji. W zgromadzonym materiale dowodowym nie ma dowodów intencji wskazującej na umyślne naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Zebrane w trakcie postępowania wyjaśnienia i informacje mogą zatem wskazywać na wspomniane wyżej nieumyślne działanie. Pomimo tego, jak wskazano powyżej, samo stwierdzenie nieumyślności zakwestionowanej praktyki stanowi podstawę do nałożenia kary pieniężnej.

Oceniając wagę naruszenia Prezes Urzędu miał na względzie, iż zakwestionowane praktyki wymierzone były we wszystkich konsumentów korzystających z oferty pożyczkodawców i zapoznających się z ich materiałami informacyjnymi oraz reklamowymi, a zatem miała charakter powszechny, jednakże Przedsiębiorcy nie wypełniając obowiązku informacyjnego, nie pozbawiali jednocześnie konsumentów przysługujących im uprawnień, z tego względu uciążliwość stwierdzonego naruszenia była umiarkowana. W przypadku praktyki, o której mowa w punkcie II sentencji decyzji, waga naruszenia jest szczególnie duża, gdyż brak wymaganej klauzuli na wekslu własnym umożliwia indosowanie weksla co pozbawia konsumenta (co do zasady) możliwości korzystania z zarzutów związanych z umową pożyczki w stosunku do nowego wierzyciela. Prezes Urzędu uwzględnił, iż naruszenie przez Przedsiębiorców zbiorowych interesów konsumentów, określone w pkt I ppkt 1-2 i w pkt II sentencji decyzji miało miejsce na etapie zawierania kontraktu, natomiast określone w pkt I ppkt 3-5 sentencji decyzji miało miejsce na etapie przedkontraktowym. Oceniane praktyki należy uznać za długotrwałe, gdyż ustalono, iż trwały one ponad rok.

W tym miejscu należy zauważyć, iż na poszczególnych przedsiębiorców, będących współnikami spółki cywilnej, nałożono w niniejszej decyzji oddzielne kary pieniężne z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, gdyż każdemu ze współników przysługuje status przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 pkt. 1 ww. ustawy. Kary te bezpośrednio wiążą się z prowadzoną przez nich wspólnie działalnością gospodarczą, a zatem z działalnością spółki cywilnej. Należy zwrócić uwagę na art. 864 Kodeksu cywilnego, zgodnie z którym za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie.

1.

a) W oparciu o obrót osiągnięty w 2015 r. przez Tomasza Bachurę ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń, którą określono na poziomie [tajemnica przedsiębiorstwa]% obrotu przedsiębiorcy, czyli 1061 zł, za praktykę opisaną w pkt I.1.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zasły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Okolicznością łagodzącą, która wystąpiła w niniejszej sprawie, jest zaprzestanie praktyki, niezwłocznie po wszczęciu postępowania, w związku z czym kwotę bazową należy zmniejszyć o 20%. W sprawie nie wystąpiły okoliczności obciążające. W związku z powyższym kwotę bazową należy zmniejszyć do poziomu 849 zł. Na ostatnim etapie sprawdzono, czy kara obliczona w ww. sposób nie przewyższa kary w maksymalnej wysokości, jaka została przewidziana w przepisie art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sytuacja taka nie ma w niniejszym przypadku miejsca.

W wyniku obliczeń przeprowadzonych w wyżej opisany sposób karę pieniężną z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w punkcie I.1 sentencji niniejszej decyzji określono na poziomie 849 zł.

W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanego w niniejszym postępowaniu zachowania przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie IV ppkt 1a sentencji niniejszej decyzji.

b) W oparciu o obrót osiągnięty w 2015 r. przez Tomasza Bachurę ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń, którą określono na poziomie *[tajemnica przedsiębiorstwa]*% obrotu przedsiębiorcy, czyli 849 zł, za praktykę opisaną w pkt I.2.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zasły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Okolicznością łagodzącą, która wystąpiła w niniejszej sprawie, jest zaprzestanie praktyki, niezwłocznie po wszczęciu postępowania, w związku z czym kwotę bazową należy zmniejszyć o 20%. W sprawie nie wystąpiły okoliczności obciążające. W związku z powyższym kwotę bazową należy zmniejszyć do poziomu 679 zł. Na ostatnim etapie sprawdzono, czy kara obliczona w ww. sposób nie przewyższa kary w maksymalnej wysokości, jaka została przewidziana w przepisie art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sytuacja taka nie ma w niniejszym przypadku miejsca.

W wyniku obliczeń przeprowadzonych w wyżej opisany sposób karę pieniężną z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w punkcie I.2 sentencji niniejszej decyzji określono na poziomie 679 zł.

W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanego w niniejszym postępowaniu zachowania przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie IV ppkt 1b sentencji niniejszej decyzji.

c) W oparciu o obrót osiągnięty w 2015 r. przez Tomasza Bachurę ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń, którą określono na poziomie *[tajemnica przedsiębiorstwa]*% obrotu przedsiębiorcy, czyli 849 zł, za praktykę opisaną w pkt I.3.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zasły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Okolicznością łagodzącą, która wystąpiła w niniejszej sprawie, jest zaprzestanie praktyki, niezwłocznie po wszczęciu postępowania, w związku z czym kwotę bazową należy zmniejszyć o 20%. W sprawie

nie wystąpiły okoliczności obciążające. W związku z powyższym kwotę bazową należy zmniejszyć do poziomu 679 zł. Na ostatnim etapie sprawdzono, czy kara obliczona w ww. sposób nie przewyższa kary w maksymalnej wysokości, jaka została przewidziana w przepisie art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sytuacja taka nie ma w niniejszym przypadku miejsca.

W wyniku obliczeń przeprowadzonych w wyżej opisany sposób karę pieniężną z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w punkcie I.3 sentencji niniejszej decyzji określono na poziomie 679 zł.

W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanego w niniejszym postępowaniu zachowania przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie IV ppkt 1c sentencji niniejszej decyzji.

d) W oparciu o obrót osiągnięty w 2015 r. przez Tomasza Bachurę ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń, którą określono na poziomie *[tajemnica przedsiębiorstwa]*% obrotu przedsiębiorcy, czyli 849 zł, za praktykę opisaną w pkt I.4.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zasły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Okolicznością łagodzącą, która wystąpiła w niniejszej sprawie, jest zaprzestanie praktyki, niezwłocznie po wszczęciu postępowania, w związku z czym kwotę bazową należy zmniejszyć o 20%. W sprawie nie wystąpiły okoliczności obciążające. W związku z powyższym kwotę bazową należy zmniejszyć do poziomu 679 zł. Na ostatnim etapie sprawdzono, czy kara obliczona w ww. sposób nie przewyższa kary w maksymalnej wysokości, jaka została przewidziana w przepisie art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sytuacja taka nie ma w niniejszym przypadku miejsca.

W wyniku obliczeń przeprowadzonych w wyżej opisany sposób karę pieniężną z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w punkcie I.4 sentencji niniejszej decyzji określono na poziomie 679 zł.

W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanego w niniejszym postępowaniu zachowania przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie IV ppkt 1d sentencji niniejszej decyzji.

e) W oparciu o obrót osiągnięty w 2015 r. przez Tomasza Bachurę ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń, którą określono na poziomie *[tajemnica przedsiębiorstwa]*% obrotu przedsiębiorcy, czyli 2121 zł, za praktykę opisaną w pkt I.5.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zasły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Okolicznością łagodzącą, która wystąpiła w niniejszej sprawie, jest zaprzestanie praktyki, które nastąpiło przed wszczęciem postępowania, jednakże zaniechanie to wynikało z istoty samej praktyki (przedsiębiorca zaprzestał stosowania reklam), w związku z czym kwotę bazową należy zmniejszyć o 10%. W sprawie nie wystąpiły okoliczności obciążające. Na ostatnim etapie sprawdzono, czy kara obliczona w ww. sposób nie przewyższa kary w maksymalnej wysokości, jaka została przewidziana w przepisie art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i

konsumentów. Sytuacja taka nie ma w niniejszym przypadku miejsca.

W wyniku obliczeń przeprowadzonych w wyżej opisany sposób karę pieniężną z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w punkcie I.5 sentencji niniejszej decyzji określono na poziomie 1909 zł.

W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanego w niniejszym postępowaniu zachowania przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie IV ppkt 1e sentencji niniejszej decyzji.

2.

a) W oparciu o obrót osiągnięty w 2015 r. przez Marka Dybowskiego ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń, którą określono na poziomie *[tajemnica przedsiębiorstwa]*% obrotu przedsiębiorcy, czyli 707 zł, za praktykę opisaną w pkt I.1.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zaszyły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Okolicznością łagodzącą, która wystąpiła w niniejszej sprawie, jest zaprzestanie praktyki, niezwłocznie po wszczęciu postępowania, w związku z czym kwotę bazową należy zmniejszyć o 20%. W sprawie nie wystąpiły okoliczności obciążające. W związku z powyższym kwotę bazową należy zmniejszyć do poziomu 566 zł. Na ostatnim etapie sprawdzono, czy kara obliczona w ww. sposób nie przewyższa kary w maksymalnej wysokości, jaka została przewidziana w przepisie art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sytuacja taka nie ma w niniejszym przypadku miejsca.

W wyniku obliczeń przeprowadzonych w wyżej opisany sposób karę pieniężną z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w punkcie I sentencji niniejszej decyzji określono na poziomie 566 zł.

W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanego w niniejszym postępowaniu zachowania przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie IV ppkt 2a sentencji niniejszej decyzji.

b) W oparciu o obrót osiągnięty w 2015 r. przez Marka Dybowskiego ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń, którą określono na poziomie *[tajemnica przedsiębiorstwa]*% obrotu przedsiębiorcy, czyli 566 zł, za praktykę opisaną w pkt I.2.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zaszyły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Okolicznością łagodzącą, która wystąpiła w niniejszej sprawie, jest zaprzestanie praktyki, niezwłocznie po wszczęciu postępowania, w związku z czym kwotę bazową należy zmniejszyć o 20%. W sprawie nie wystąpiły okoliczności obciążające. W związku z powyższym kwotę bazową należy zmniejszyć do poziomu 453 zł. Na ostatnim etapie sprawdzono, czy kara obliczona w ww. sposób nie przewyższa kary w maksymalnej wysokości, jaka została przewidziana w przepisie art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sytuacja taka nie ma w niniejszym przypadku miejsca.

W wyniku obliczeń przeprowadzonych w wyżej opisany sposób karę pieniężną z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w punkcie I.2 sentencji niniejszej decyzji określono na poziomie 453 zł.

W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanego w niniejszym postępowaniu zachowania przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie IV ppkt 1b sentencji niniejszej decyzji.

c) W oparciu o obrót osiągnięty w 2015 r. przez Marka Dybowskiego ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń, którą określono na poziomie [*tajemnica przedsiębiorstwa*]% obrotu przedsiębiorcy, czyli 566 zł, za praktykę opisaną w pkt I.3.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zasły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Okolicznością łagodzącą, która wystąpiła w niniejszej sprawie, jest zaprzestanie praktyki, niezwłocznie po wszczęciu postępowania, w związku z czym kwotę bazową należy zmniejszyć o 20%. W sprawie nie wystąpiły okoliczności obciążające. W związku z powyższym kwotę bazową należy zmniejszyć do poziomu 679 zł. Na ostatnim etapie sprawdzono, czy kara obliczona w ww. sposób nie przewyższa kary w maksymalnej wysokości, jaka została przewidziana w przepisie art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sytuacja taka nie ma w niniejszym przypadku miejsca.

W wyniku obliczeń przeprowadzonych w wyżej opisany sposób karę pieniężną z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w punkcie I.3 sentencji niniejszej decyzji określono na poziomie 453 zł.

W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanego w niniejszym postępowaniu zachowania przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie IV ppkt 1c sentencji niniejszej decyzji.

d) W oparciu o obrót osiągnięty w 2015 r. przez Marka Dybowskiego ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń, którą określono na poziomie [*tajemnica przedsiębiorstwa*]% obrotu przedsiębiorcy, czyli 566 zł, za praktykę opisaną w pkt I.4.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zasły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Okolicznością łagodzącą, która wystąpiła w niniejszej sprawie, jest zaprzestanie praktyki, niezwłocznie po wszczęciu postępowania, w związku z czym kwotę bazową należy zmniejszyć o 20%. W sprawie nie wystąpiły okoliczności obciążające. W związku z powyższym kwotę bazową należy zmniejszyć do poziomu 679 zł. Na ostatnim etapie sprawdzono, czy kara obliczona w ww. sposób nie przewyższa kary w maksymalnej wysokości, jaka została przewidziana w przepisie art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sytuacja taka nie ma w niniejszym przypadku miejsca.

W wyniku obliczeń przeprowadzonych w wyżej opisany sposób karę pieniężną z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w punkcie I.4 sentencji niniejszej decyzji określono na poziomie 453 zł.

W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanego w niniejszym postępowaniu zachowania przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie IV ppkt 1d sentencji niniejszej decyzji.

e) W oparciu o obrót osiągnięty w 2015 r. przez Marka Dybowskiego ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń, którą określono na poziomie [*tajemnica przedsiębiorstwa*]% obrotu przedsiębiorcy, czyli 1414 zł, za praktykę opisaną w pkt I.5.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zasły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Okolicznością łagodzącą, która wystąpiła w niniejszej sprawie, jest zaprzestanie praktyki, które nastąpiło przed wszczęciem postępowania, jednakże zaniechanie to wynikało z istoty samej praktyki (przedsiębiorca zaprzestał stosowania reklam), w związku z czym kwotę bazową należy zmniejszyć o 10%. W sprawie nie wystąpiły okoliczności obciążające. Na ostatnim etapie sprawdzono, czy kara obliczona w ww. sposób nie przewyższa kary w maksymalnej wysokości, jaka została przewidziana w przepisie art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sytuacja taka nie ma w niniejszym przypadku miejsca.

W wyniku obliczeń przeprowadzonych w wyżej opisany sposób karę pieniężną z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w punkcie I.5 sentencji niniejszej decyzji określono na poziomie 1273 zł.

W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanego w niniejszym postępowaniu zachowania przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie IV ppkt 1e sentencji niniejszej decyzji.

3.

W oparciu o obrót osiągnięty w 2015 r. przez Tomasza Bachurę ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń, którą określono na poziomie [*tajemnica przedsiębiorstwa*]% obrotu przedsiębiorcy, czyli 5303 zł.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zasły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Okolicznością łagodzącą, która wystąpiła w niniejszej sprawie, jest zaprzestanie praktyki, niezwłocznie po wszczęciu postępowania, w związku z czym kwotę bazową należy zmniejszyć o 20%. W sprawie nie wystąpiły okoliczności obciążające. W związku z powyższym kwotę bazową należy zmniejszyć do poziomu 4243 zł.

Na ostatnim etapie sprawdzono, czy kara obliczona w ww. sposób nie przewyższa kary w maksymalnej wysokości, jaka została przewidziana w przepisie art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sytuacja taka nie ma w niniejszym przypadku miejsca.

W wyniku obliczeń przeprowadzonych w wyżej opisany sposób karę pieniężną z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w punkcie II sentencji niniejszej decyzji określono na poziomie 4243 zł.

W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że

orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanego w niniejszym postępowaniu zachowania przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie IV ppkt 3 sentencji niniejszej decyzji.

4.

W oparciu o obrót osiągnięty w 2015 r. przez Marka Dybowskiego ustalono kwotę bazową stanowiącą punkt wyjścia dla dalszych obliczeń, którą określono na poziomie *[tajemnica przedsiębiorstwa]*% obrotu przedsiębiorcy, czyli 3535 zł.

Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie zasły okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Okolicznością łagodzącą, która wystąpiła w niniejszej sprawie, jest zaprzestanie praktyki, niezwłocznie po wszczęciu postępowania, w związku z czym kwotę bazową należy zmniejszyć o 20%. W sprawie nie wystąpiły okoliczności obciążające. W związku z powyższym kwotę bazową należy zmniejszyć do poziomu 2828 zł.

Na ostatnim etapie sprawdzono, czy kara obliczona w ww. sposób nie przewyższa kary w maksymalnej wysokości, jaka została przewidziana w przepisie art. 106 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sytuacja taka nie ma w niniejszym przypadku miejsca.

W wyniku obliczeń przeprowadzonych w wyżej opisany sposób karę pieniężną z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w punkcie II sentencji niniejszej decyzji określono na poziomie 2828 zł.

W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych przedsiębiorcy. Prezes Urzędu uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanego w niniejszym postępowaniu zachowania przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie IV ppkt 4 sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji. Karę należy wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 511010100078782231000000.

Ad V

Stosownie do art. 77 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ww. ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść **koszty postępowania**. Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

W punktach I-II sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu w wyniku przeprowadzonego przeciwko Przedsiębiorcom postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów stwierdził naruszenie przez ww. przedsiębiorcę art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Spełniona została zatem przesłanka wynikająca z art. 77 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów pozwalająca na obciążenie Przedsiębiorców kosztami przeprowadzonego postępowania, którymi są dla Prezesa Urzędu wydatki w łącznej kwocie 50 zł związane z prowadzoną w toku tego postępowania korespondencją. W związku z tym postanowiono obciążyć:

1. Tomasza Bachurę, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Tomasz Bachur w Zabrze, za które to zobowiązanie odpowiada on solidarnie z Markiem Dybowskim, kosztami przeprowadzonego postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i zobowiązać ww. przedsiębiorcę do zwrotu na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty **25 zł** (słownie: dwudziestu pięciu złotych), w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji;
2. Marka Dybowskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Martom Finanse Marek Dybowski w Zabrze, za które to zobowiązanie odpowiada on solidarnie z Tomaszem Bachurą, kosztami przeprowadzonego postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i zobowiązać ww. przedsiębiorcę do zwrotu na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty **25 zł** (słownie: dwudziestu pięciu złotych), w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

W tym miejscu należy zauważyć, iż za obowiązek poniesienia kosztów postępowania każdy z przedsiębiorców odpowiada solidarnie z pozostałym, gdyż każdemu z przedsiębiorców, będącemu współnikiem spółki cywilnej, przysługuje status przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 pkt 1 ww. ustawy. Poniesienie kosztów postępowania bezpośrednio wiąże się z prowadzoną przez nich wspólnie działalnością gospodarczą, a zatem z działalnością spółki cywilnej. Zgodnie z art. 864 Kodeksu cywilnego za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie V sentencji niniejszej decyzji.

Koszty niniejszego postępowania, na podstawie art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 83 i art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 511010100078782231000000 w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 101) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach, ul. Kościuszki 43, 40-048 Katowice.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie V niniejszej decyzji, stosownie do treści art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479³² § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego i art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, należy wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach, w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Dyrektor Delegatury
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach
Maciej Fragsztajn